

**8D013 - пәндік арнайы мамандандырусыз педагогтарды
даярлау бағыты бойынша**

**(6D010200-Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі мамандығы)
философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған Кожамкулова
Назгуль Сейфуллинкызының «Болашақ бастауыш сыйнып мұғалімдерінің
IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастыру» тақырыбындағы**

**диссертациялық жұмысына
РЕСМИ РЕЦЕНЗЕНТТІҢ ЖАЗБАША ПІКІРІ**

р/н №	Критерийлер	Критерийлер сәйкестігі	Ресми рецензенттің ұстанымы
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	1.1 Ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:	<p>Қоғамның қазіргі даму кезеңі адам қызметінің барлық салаларына ерекше жылдамдықтары күшпен әсер етіп, жаһандық ақпараттық кеңістікті құрайтын ақпараттық технологиялардың маңыздылығына тәуелділікті арттыра түсті. Білім беру үдерісін ұйымдастыруды заманауи қамтамасыз ету, яғни IT арқылы едәуір кеңеңтү және жетілдіру, бұл субъектілердің белсенділігін арттырудың дербес шығармашылығы мен өзіндік іздеу қызметін дамытудың және оқытуудың мотивациялық жағын күштейтудің, интеллектуалды әлеуетті қалыптастырудың құрамдас әрі ажырамас бөлшегі ретінде өзектілігін көрсетеді.</p> <p>Бұлай тұжырымдауға толықтай негіз бар: Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңы; «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасы; «Интеллектуалды ұлт -2020»; «Қазақстан Республикасының 2020-2025 жылдарға арналған білім және ғылымды дамытудың мемлекеттік бағдарламасы»; Елбасының жыл сайынғы Қазақстан халқына жолдаулары жүзеге асырылып, білім беру ісінде субъективті идеяларымыздың қолданысқа түсуіне толықтай мүмкіндік беріп отыр.</p> <p>Осы маңызды құжаттардың ішінде, Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңында: білім беру жүйесінің (11-бап) ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар, ғылым мен практика жетістіктері негізінде жеке адамды қалыптастыруға, дамытуға және кәсіби шындауға бағытталған сапалы білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау; жеке адамның шығармашылық, рухани және күш-куат мүмкіндіктерін дамыту, даралықтар дамыту үшін жағдай жасау арқылы ой-өрісін байыту» - деп міндеттерді шешудің тетіктерін табуды ұсынады.</p>

Бұл тұрғыда «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасында (ҚР Үкіметінің 2017 жылғы 12 желтоқсандағы №827 қаулысы) бес басым бағыттарының бірі «Адами капиталды дамыту» деп көрсетіледі. Бағдарламадағы адами капиталды дамытудың басқышы білім беру екендігі жоғары мәнге ие және болашақ мамандарды кәсіби даярлауда оку-тәрбие үдерісін ұйымдастырудың IT мүмкіндіктері жоғары және үлкен өріс беретіні сөзсіз. Бірақ ең бастысы, бұл қын міндеттерді шешу көбінесе, болашақ мұғалімнің интеллектуалды дайындығына байланысты ақпараттар көлемінің артуы жағдайында жұмыс істеу қабілетінің болуын көздейді.

Зерттеу тақырыбының өзектілігін дәлелдейтін тағы бір күжат: Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы (ҚР Үкіметінің 2019 жылғы 27 желтоқсандағы №988 қаулысы). Аталмыш бағдарламада: «...Білім алушының интеллектуалдық, рухани-адамгершілік және физикалық дамуын қамтамасыз ету» деп міндеттер қойылады.

«Интеллектуалды ұлт -2020» атты ұлттық жобадағы басты идеяның – білім алушыларға жаңа үлгідегі тәрбие мен білім беру, Қазақстанның әлемдегі ең интеллектуалды, бәсекеге қабілетті адами капиталға ие елге айналдыру» - деп нақтылануы интеллектуалды ұлт болу үшін болашақ маманның ғылыми, кәсіби, мәдени ақпаратына, білімі және біліктілігіне, IT тұрғыдағы мобильділігіне, ойлау және шығармашылық қабілеттілігіне, яғни интеллектуалды акт құрастыруына баса назар аудару қажеттігінен туындалған отыр.

Елбасы Н.Ә.Назарбаев өзінің «Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері» атты Халықта Жолдауында: «Жоғары білім беру ісінде жасанды интеллектпен және «улкен деректермен» жұмыс істеу үшін ақпараттық технологиялар бойынша білім алған түлектер санын көбейту керек» - деп атап көрсетті. Ендеше бұл жолдау ЖОО-ның тұрақты дамуына септігін тигізері анық.

Жоғарыда айтылған білім берудің заңнамалық күжаттарына сәйкес беріліп отырған міндеттер мен бағыттар «Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастыру» атты

			<p>зерттеу тақырыбының өзектілігі мен өміршешендігін одан әрі тереңдете түседі.</p> <p>Сондықтан да қазіргі кезде білім беру үдерісін IT тұрғысынан әдістемелік және бағдарламалық қамтамасыз етуді айтарлықтай жетілдіруде интеллектуалдылық, креативтілік, шығармашылық, интуициялық сапалары қалыптасқан болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін даярлап шығару қажеттігі туындап, Н.С.Қожамкулованың диссертациялық тақырыбының өзектілігі жоғарыда көрсетілген мәселелермен және, ғылымды дамытудағы мемлекеттік бағдарламалармен тығыз байланыстылығын танытады.</p>
2.	Ғылымға маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады/қоспайды, ал оның маңыздылығы ашылған/ашылмаған	<p>Диссертанттың зерттеу барысында алынған ғылыми-тәжірибелік жетістіктері педагогика ғылымының, соның ішінде бастауыш мектеп педагогикасы мен әдістемесінің дамуына елеулі үлесін қосып, білім беру жүйесіндегі маңыздылығын нақтылай түседі.</p> <p><i>Біріншіден</i>, болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың теориялық-әдіснамалық негіздерін айқындау арқылы елеулі үлесін қосады және оның маңыздылығы ашылған.</p> <p><i>Екіншіден</i>, «интеллектуалды әлеует», «болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің интеллектуалды әлеуеті» түсініктерінің мазмұнын нақтылау бойынша елеулі үлесін қосады және оның маңыздылығы ашылған.</p> <p><i>Үшіншіден</i>, болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың құрылымдық-мазмұндық моделін дайындау арқылы елеулі үлесін қосады және оның маңыздылығы ашылған.</p> <p><i>Төртіншіден</i>, болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастыру бойынша даярланған әдістемесі: студенттерге арналған «Бастауыш білім берудегі IT негіздері» атты арнайы курс бағдарламасы; «Интеллектуалды карта әдісін» құрастыру ережелері; «IT арқылы интеллектуалды әлеуетті қалыптастыру негіздері» атты оқу-әдістемелік құралдың әзірленуі ғылымға елеулі үлесін қосады, оның практикалық маңыздылығы ашылған.</p>
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) жоғары; 2) орташа; 3) төмен;	Докторант Н.С.Қожамкулова диссертациялық жұмысты жазуда өзі жазу принципін ұстанған. Автор диссертацияны жазу барысында ғылыми мәлімет беруді көздеген. Барлық талданған

		4) өзі жазбаған	ақпараттар дербес, әрі түсінікті, мағыналы құрылымды сақтай келе, өзара үйлесіп, автордың диссертацияны жазудағы жеке ғылыми стилінің жоғары деңгейде екендігін көрсетеді.
4.	Ішкі бірлік принципі	4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі: 1) негізделген; 2) жартылай негізделген; 3) негізделмеген.	Диссертация өзектілігінің негіздемесі болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастыруға деген қоғамдық сұраныс пен бұл мәселенің педагогика ғылымында жеткілікті қарастырылмауы арасындағы және қасіби білім алу барысында IT арқылы болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың қажеттілігі мен осы үдерістің әдістемелік жүйесінің жасалмауы арасындағы қарамақайшылықтарды шешуге, зерттеудің ғылыми ізденістегі бағытын айқындаپ, болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT негізінде интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың құрылымдық-мазмұндық моделін, әдістемесін жасау мәселесіне негізделген.
		4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын толық көлемде айқындаиды. 1) айқындаиды; 2) жартылай айқындаиды; 3) айқындаамайды	Диссертацияның мазмұны диссертация тақырыбын толық көлемде айқындаиды. Диссертация мазмұны кіріспеден, үш бөлімнен, әр бөлім 3 параграфтан, қорытындыдан, пайдаланылған әдебиеттер тізімінен және қосымшалардан тұрады. Мұндағы диссертация мазмұны зерттеудің ғылыми болжамы мен жетекші идеясы бойынша диссертация тақырыбын айқындаиды.
		4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді: 1) сәйкес келеді; 2) жартылай сәйкес келеді; 3) сәйкес келмейді	Зерттеу жұмысының мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді. Зерттеу мақсаты болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың теориялық-әдіснамалық негіздерін айқындауды, құрылымдық-мазмұндық моделін және әдістемесін дайындауды, оның тиімділігін тәжірибелік-эксперименттік жұмыстар арқылы тексеруді, ғылыми-әдістемелік ұсыныстар беруді орындаумен сәйкес келеді. Зерттеу міндеттері зерттеудің мақсатын нақтылай келе, болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың теориялық-әдіснамалық негіздерін айқындаумен; «интеллектуалды әлеует», «болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің интеллектуалды әлеуеті» түсініктерінің мазмұнның нактылаумен; құрылымдық-мазмұндық моделін

			дайындаумен; әдістемесін өзірлөп, оның тиімділігін тәжірибелік-эксперименттік жұмыстар арқылы тексеру, ғылыми-әдістемелік ұсыныстар берумен сәйкес келеді.
		4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылышы логикалық байланысқан: 1) толық байланысқан; 2) жартылай байланысқан; 3) байланыс жоқ	Диссертациялық жұмыстың барлық бөлімдері мен құрылышы, яғни жалпы құрылымы және қол жеткізген ғылыми нәтижелерінің ішкі бірлігі логикалық түргыдан толық байланысқан. Бұл ретте диссертациялық жұмыстың ғылыми-тәжірибелік нәтижелері тұжырымдық тұтастығымен, зерттеудің негізгі қорытындыларының кисынды бірлігімен сипатталады. Зерттеу нәтижелері ғылыми болжамның дұрыстығын дәлелдей, зерттеудің мақсаты мен міндеттерін шешуге арналған.
		4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған: 1) сынни талдау бар; 2) талдау жартылай жүргізілген; 3) талдау өз пікірін емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген	Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың теориялық-әдіснамалық негіздерін айқындауда, негізгі түсініктерді нақтылауда, құрылымдық-мазмұндық моделін дайындауда, әдістемесінің тиімділігін тәжірибелік-эксперименттік жұмыстар арқылы тексеруде сынни талдау бар және бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып баға берілген.
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	5.1 Ғылыми нәтижелер мен қағидаттар жаңа болып табыла ма? 1) толығымен жаңа; 2) <u>жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады);</u> 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Докторант Н.С.Кожамкулованың диссертациялық жұмысындағы зерттеудің ғылыми нәтижелері мен қағидаттары толығымен жаңа болып саналады. Бірінші ғылыми нәтижеге жету үшін ізденуші зерттеу мәселесіне қатысты философиялық, психологиялық және педагогикалық еңбектердегі ғылыми дерек көздерін тауып, оларды зерделей білген. Ғылыми әдебиеттердегі зерттеу тақырыбына сай жинақталған мәліметтер сарапталып, болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың теориялық-әдіснамалық негіздері айқындалғандықтан толығымен жаңа болып табылады. Екінші ғылыми нәтижеге жетудегі ғылыми еңбектерді зерделеуде категориялық түйінді ойларды сараптамалық талдаудан өткізе отырып, болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың педагогикалық-

		<p>психологиялық негіздерін талдау барысында «интеллектуалды әлеует», «болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің интеллектуалды әлеуеті» ұғымдарының мазмұны байытылып, нақтылануы - екінші нәтиженің толығымен жаңа болып табылатынына дәлел.</p> <p>Үшінші ғылыми нәтижеге жетуде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың құрылымдық-мазмұндық моделінің жасалуы - үшінші нәтиженің толығымен жаңа екендігін көрсетеді.</p> <p>Төртінші ғылыми нәтиже ретінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың ғылыми негізделген әдістемесі жасалынып, оның тәжірибеге енгізілуін толығымен жаңа деп санаймыз.</p>
		<p>5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа болып табыла ма?</p> <p>1) толығымен жаңа;</p> <p>2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады);</p> <p>3) жаңаемес (25% кем жаңа болып табылады)</p> <p>Н.С.Кожамкулованың диссертациялық жұмысының қорытындылары ғылыми-теориялық негізде дәлелденуімен, зерттеудің ғылыми аппаратына мазмұнының сәйкестігімен, зерттеуде қолданылған әдістәсілдердің тиімділігімен, эксперимент жұмысының жүйелі жоспарлануымен, сандық және сапалық көрсеткіштердің дәлелділігімен толығымен жаңа болып саналады. Диссертацияның қорытындылары деп келесілерді айтамыз.</p> <p>Бірінші қорытынды бойынша болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың теориялық-әдіснамалық негіздерін айқындаудағы білім беру саясатының қағидаларына сәйкес қабылданған стратегиялардың даму бағдарламаларымен байланыста, диалектикалық ойлау арқылы философиялық, психологиялық және педагогикалық теорияларға тұжырым жасау мен жүйелік-әрекеттік, синергетикалық, тұлғалық, кешендік, инновациялық тұғырларының түзілуі толығымен жаңа болып табылады.</p> <p>Екінші қорытынды бойынша докторант білімнің бірізділік және жүйелік логикасын сақтай отырып, зерттеу жұмысындағы негізгі категориялар болатын «интеллектуалды әлеует», «болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің интеллектуалды әлеуеті» ұғымдық-категориялық аппараты тиісті теориялық талдаулар арқылы құрылымын ұсынады, оларға мазмұндық сипаттама береді,</p>

		<p>негізгі қорытындыға орай, «интеллектуалды әлеует – белгісізді шешу, бейнелеп көрсету, нәтижеге жетудегі тұлғаның ішкі рухани күші және ақыл-ойдың энергетикалық құрылымы»; «Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің интеллектуалды әлеуеті – тұлғаның кәсіби-шығармашылық жетістікке жетуіндегі білімді, динамикалық байланыстарын басқару қабілеті» деп нақтылануы <i>толығымен жаңа</i> болады.</p> <p>Зерттеудің үшінші қорытындысы ретінде болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың жалпы мазмұны құрылымдық-мазмұндық моделдеудің негізінде түсініп танылады. Дидамикалық-педагогикалық жүйе ретінде түзілген компоненттер: мотивациялық, танымдық, процессуалды деп алғыншы, өлшемдері мен көрсеткіштерінің, әдістері мен формаларының жиынтығын құрайды және деңгейлеріне (төменгі, орта, жоғары) сәйкес жүзеге асырылатын тұтас құрылым ретінде берілуі <i>толығымен жаңа</i> болып саналады.</p> <p>Автордың диссертациялық жұмысындағы төртінші қорытынды болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың әдістемесі: студенттерге арналған «Бастауыш білім берудегі IT негіздері» атты арнайы курс бағдарламасы; «Интеллектуалды карта әдісін» құрастыру ережелері; «IT арқылы интеллектуалды әлеуетті қалыптастыру негіздері» атты оку-әдістемелік құралдың дайындалуы <i>толығымен жаңа</i> болып саналады.</p> <p>Докторант Н.С.Кожамкулованың диссертациялық жұмысындағы бесінші қорытынды болатын әдістеменің тиімділігін дәлелдеудің талапқа сай ұйымдастырылуы мен жүргізілуі, тандап алғынған эксперимент әдістерінің шынайылығы мен сәйкестілігі, тәжірибелік-эксперименттік жұмыстардың жүйелі жүргізілуі <i>толығымен жаңа</i>.</p> <p>5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе?</p> <p>1) толығымен жаңа; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып</p> <p>Докторанттың ұсынған болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың ғылыми-тәжірибелік негізі жаңа және негізделген болып табылады. Диссертациялық жұмысы барысындағы алғынған тұжырымдар, дайындалған әдістемені ендіру айттісі және тәжірибелік-эксперименттік жұмыс нәтижелерінің дүрыс ұйымдастырылуы мен</p>
		<p>5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе?</p> <p>1) толығымен жаңа; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып</p>

		табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	жүргізілуі ғылыми жарияланымдармен негізделеді.
6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	Барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде негізделген/негізделмеген (qualitative research және өнертану және гуманитарлық бағыттары бойынша)	Зерттеу жұмысында алынған нәтижелермен қорытындылар педагогика және бастауыш білім берудегі бастауыш сынып мұғалімдерін кәсіби даярлауда дербес пәндерді оқыту әдістемелері үшін теориялық және практикалық жағынан құнды материал болып табылады. Зерттеу жұмысында көлтірілген теориялық тұжырымдар, әдіснамалық тұғырлар мен қағидалар, қорытындылар, ғылыми-әдістемелік ұсныстар педагогикалық ЖООда, педагогикалық колледждер мен біліктілікіт арттыру жүйесі тәжірибелерінде пайдалануға болады.
7.	Қорғауға шығарылған негізгі қағидаттар	Әр қағидат бойынша келесі сұрақтарға жауап беру қажет: 7.1 Қағидат дәлелденді ме? 1) дәлелденді; 2) шамамен дәлелденді; 3) шамамен дәлелденбеді; 4) дәлелденбеді 7.2 Тривиалды ма? 1) ия; 2) жоқ 7.3 Жаңа ма? 1) ия; 2) жоқ 7.4 Қолдану деңгейі: 1) тар; 2) орташа; 3) кең 7.5 Мақалада дәлелденген бе? 1) ия; 2) жоқ	<p>Докторант С.Н.Кожамкулованың диссертациялық жұмысы бойынша қорғауға шығарылған төрт қағидатты айтуға болады:</p> <p>1) болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің ИТ арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың теориялық-әдіснамалық негіздеріне «интеллектуалды әлеует» ұғымының философиялық, психологиялық және педагогикалық еңбектердегі тұжырымдар жатады. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің интеллектуалды әлеуетін қалыптастыруда жүйелік-әрекеттік, синергетикалық, тұлғалық, кешендік, инновациялық тұғырлары әдіснамалық негіз қызметін атқаратындығымен дәлелденген: тривиалды емес, жаңа, алдағы уақытта қолданылу ауқымы кең және екі мақалада («Preservice Teacher's Opinions on the Use of Technology in Education» // International Journal of Emerging Technologies in Learning (iJET). - 2020. - Vol. 15, №23. – P. 182-192.; Ақпараттық ИТ арқылы болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің кәсіби күзіреттілігін қалыптастыру. // Математикалық модельдеу мен ақапарттық ИТ білімде және ғылымда: профессор Е.Ы. Бидайбековтың 75-жылдығына және мектеп информатикасының 35-жылдығына арналған IX Халықаралық ғылыми-әдістемелік конференция материалдары. - Абай атындағы ҚазҰПУ; «Ұлагат» баспасы, 2020. - Б. 318-322.) дәлелденген.</p> <p>2) Интеллектуалды әлеует ұғымының құраушы бөліктері ретінде «тәнімдыхақ қажеттіліктің, уәждеменің болуы, ақыл-ой</p>

		<p>кернеуіне дайындық (шығармашылық ізденіс); интеллектуалды өнім, білімге субъективті дайындық қалыптасуы» деп зерделеніп, интеллектуалды әлеует түсінігінің мазмұны: «белгісізді шешу, бейнелеп көрсету, нәтижеге жетудегі тұлғаның ішкі рухани құші және ақыл-ойдың энергетикалық құрылымы»; ал «болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің интеллектуалды әлеуеті» түсінігінің мазмұны: «тұлғаның кәсіби-шығармашылық жетістікке жетуіндегі білімді, динамикалық байланыстарын басқару қабілеті» ретінде түсініп танылуы дәлелденген; тривиалды емес, жаңа, алдағы уақытта қолданылу ауқымы көң және бір мақалада (К вопросу о развитии интеллектуального потенциала будущих педагогов начальных классов с помощью ИТ-технологий // Международный научный журнал. Наука и жизнь Казахстана. – 2020. - №11/2 (145). – С. 273-276) дәлелденген.</p> <p>3) Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің ИТ арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың мазмұны құрылымдық-мазмұндық моделінің педагогикалық жүйе ретінде компоненттері: мотивациялық, танымдық, процесуалды, өлшемдері мен көрсеткіштерінің, әдістері мен формаларының жиынтығын құрайды және деңгейлеріне (төменгі, орта, жоғары) сәйкес жүзеге асырылуы дәлелденген; тривиалды емес, жаңа, алдағы уақытта қолданылу ауқымы көң және екі мақалада (Формирование информационно-коммуникационной компетентности студентов психолого-педагогических специальностей. Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университетінің Хабаршысы. – 2019. - №4(80). – С. 237-243.; Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің интеллектуалдық әлеуетін дамытуда ИТ-н қолданудың мүмкіндіктері // Международный научный журнал. Наука и жизнь Казахстана. - 2020. - №7(3). - Б. 160-165.) дәлелденген.</p> <p>4) Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің ИТ арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың әдістемесі: студенттерге арналған «Бастауыш білім берудегі ИТ негіздері» атты арнайы курс бағдарламасы; «Интеллектуалды карта әдісін» құрастыру ережелері; «ИТ арқылы интеллектуалды әлеуетті қалыптастыру негіздері» атты оқу-әдістемелік құралдың дайындалуы және оның тиімділігі тәжірибелік-</p>
--	--	--

			<p>эксперименттік жұмыстар арқылы дәлелденген; тривиалды емес, жаңа, алдағы уақытта қолданылу ауқымы кең және бір мақалада (Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың диагностикасы // Вестник Торайғыров университет. Серия Педагогическая. - 2020. - №3. - Б. 289-300.) дәлелденген.</p>
8.	Дәйектілік принципі Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	<p>8.1 Әдістеменің таңдауы - негізделген немесе әдіснама нақты жазылған 1) ия; 2) жоқ</p>	<p>Докторант С.Н.Кожамкулованың диссертациялық жұмысындағы әдіснамалық аппарат дәйектілік принципіне және дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігіне негізделген. Зерттеу жұмысында басшылыққа алынған жүйелік-әрекеттік тұғыр, синергетикалық тұғыр, тұлғалық тұғыр, кешенділік тұғыр, инновациялық тұғырларды басшылыққа алуымен негізделеді.</p> <p>Докторант диссертациялық жұмыстың әдістемелік және әдіснамалық негіздерін түзуде теория мен практиканың бірлігі, мәдениетке сәйкестік, мазмұндық және әрекеттік, тұластық және ғылымилық, қолжетімділік және демонстрациялау үстанымдарын басшылыққа алады.</p>
		<p>8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өндөу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алғынған: 1) ия; 2) жоқ</p>	<p>Диссертант болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастырудың мақсатын, болжамы мен міндеттерін шешу үшін алынған диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өндөу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алғынған. Оған дәлел диссиденттың контент-талдау, тұжырымдау, кластерлік құрылымдау, салыстыру, педагогикалық диагностика, педагогикалық модельдеу; зерттеу бойынша алынған нәтижелерді математикалық-статистикалық тұрғыдан өндөу сияқты зерттеу әдістерін пайдалана отырып, тиісті ғылыми нәтижелерге қол жеткізуі.</p>
		<p>8.2 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен</p>	<p>С.Н.Кожамкулованың «Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуетін қалыптастыру» атты диссертациясындағы эксперименттік-тәжірибе жұмыстарына 112 студент қатысқан. эксперименттік топта «6B010200 – Бастауыш оқыту педагогикасы және әдістемесі» мамандығының 57 студенті (Абай атындағы</p>

		<p>дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ия; 2) жоқ 	<p>ҚазҰПУ-нен), бақылау тобына «63010200 – Бастауыш оқыту педагогикасы және әдістемесі» мамандығының 55 студенті (Алматы университетінен) қатысқандығы педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді.</p> <p>Зерттеу жұмысының негізгі тұжырымдары, теориялық және практикалық ғылыми нәтижелердің мазмұны халықаралық конференцияларда және басқа да ғылыми басылымдарда жарияланған. Scopus деректер қорына енетін ғылыми журналдарда – 1; сондай-ақ 3 мақала КР БжFM Еілім және ғылым саласындағы сапаны қамтамасыз ету Комитеті ұсынған ғылыми басылымдарда, КР ғылымдастырылған халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдарында – 2 мақала жарық көрген.</p>
		<p>8.3 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған / ішінара расталған / расталмаған</p>	<p>Интеллектуалдық әлеуетті қалыптастыруға қатысты философиялық, психологиялық-педагогикалық енбектер, КР БжFM ресми құжаттары, алыс-жақын шетелдік ғалымдардың жетістіктері, докторанттың зерттеушілік тәжірибесі бойынша маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған.</p>
		<p>8.4 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті/жеткіліксіз</p>	<p>Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуга жеткілікті. Барлығы қажетті деп танылатын және сенімді дереккөздер саны 172 әдебиетті құрайды.</p>
9	Практикалық құндылық принципі	<p>9.1 Диссертацияның теориялық маңызы бар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ия; 2) жоқ 	<p>Диссертацияның теориялық маңыздылығы бар. Атап айтсақ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің интеллектуалды әлеуеттін қалыптастырудың теориялық-әдіснамалық негіздері айқындалған; 2) «интеллектуалды әлеует», «болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің интеллектуалды әлеуетті» түсініктерінің мазмұны нақтыланған; 3) болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуеттін қалыптастырудың құрылымдық-мазмұндық моделі дайындалған
		<p>9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ия; 2) жоқ 	<p>Диссертацияның практикалық маңыздылығы:</p> <p>-болашақ бастауыш сынып мұғалімдерінің IT арқылы интеллектуалды әлеуеттін қалыптастырудың даярланған әдістемесі: студенттерге арналған «Бастауыш білім берудегі IT негіздері» атты арнайы курс бағдарламасы; «Интеллектуалды карта әдісін» құрастыру ережелері; «IT арқылы</p>

			интеллектуалды әлеуетті қалыптастыру негіздері» атты оку-әдістемелік құралдануы. Алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары, яғни алынған практикалық нәтижелерді ЖОО-ның педагогикалық үдерісінде, біліктілікті арттыру жүйесі тәжірибесінде қолдануға болады.
		9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа болып табылады? 1) толығымен жаңа; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Практикалық ұсыныстары жаңа болып табылады: 1) ЖОО-да оку жоспарына таңдау компоненті ретінде құрастырган элективті курсы, сонымен қатар зерттеу барысында жинақталған материалдарды пән мазмұнына енгізу деп берілген ұсынысы толығымен жаңа; 2) Зерттеу тақырыбы аясында болашақ бастауыш сынып мамандарының ғылыми-жобалық іс-әрекетінде ғылыми жоба тақырыптары аясын кеңейту деп қойылған ұсынысы толығымен жаңа; 3) Зерттеу тақырыбы бойынша болашақ бастауыш сынып мамандарының үздіксіз педагогикалық практика өту кезінде мұғалімдер үшін интеллектуалды әлеуетке байланысты ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу, авторлық бағдарламалар жасау, оку-әдістемелік кешендер даярлау дең берілген ұсыныстары толығымен жаңа болып табылады.
10	Жазу және ресімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы: 1) жоғары; 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.	Академиялық жазу сапасы жоғары . Диссертация академиялық жазу ерекшеліктеріне сай дербес аяқталған жұмыс және обьективті түрде жазылған, ғылыми стильді ұстанған, жүйелі құрылымды сақтаған, сілтемелерді жиі қолдана білген. Диссертацияны жазу барысында академиялық жазу ерекшеліктерімен қоса, жауапкершілік ұстанымын басшылыққа алған. Диссертация мазмұндың негізгі ұғымдық категориялар жүйесі жеткілікті жазылған. Диссертацияның құрылымы мен мазмұнын рәсімдеу ғылыми жұмыстарға қойылатын белгіленген талаптарға сәйкес келеді.

Шешім: Кожамкулова Назгуль Сейфуллинкызына 8D013 - пәндік арнайы мамандандырусыз педагогтарды даярлау бағыты бойынша (6D010200 – Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі) философия докторы (PhD) дәрежесі берілсін.

Ресми рецензент, педагогика ғылымдарының докторы,
Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
Әлеуметтік педагогика және өзін-өзі тану кафедрасының
профессоры

П.Б.Сейітқазы

